

Nông dân thời đại mới: Hiểu đất - giỏi công nghệ - tư duy như doanh nhân

17:34 21/04/2026

Trong bối cảnh nông nghiệp chuyển mình mạnh mẽ, hình ảnh người nông dân “bán mặt cho đất, bán lưng cho trời” dần lùi vào quá khứ. Thay vào đó là một thế hệ nông dân mới – chủ động tri thức, làm chủ công nghệ và vận hành sản xuất như một doanh nghiệp thực thụ.

Theo anh Bùi Ngọc Châu, người nông dân trong thời đại mới phải thấu hiểu đất đai, ứng dụng công nghệ mới, am hiểu thị trường.

Một trong những gương mặt tiêu biểu cho xu hướng này là anh Bùi Ngọc Châu (44 tuổi, xã Tân Hà - Lâm Hà, tỉnh Lâm Đồng) – người được vinh danh “Nông dân Việt Nam xuất sắc 2024” và “Nhà khoa học của nhà nông 2024”.

Từ người nông dân truyền thống đến nhà khoa học ứng dụng

Xuất phát là một nông dân thuần túy, anh Châu đã dành nhiều năm nghiên cứu về nông nghiệp tuần hoàn và nông nghiệp bền vững. Không dừng lại ở sản xuất,

anh từng bước tiếp cận khoa học công nghệ, xây dựng mô hình vận hành bài bản như một doanh nghiệp nông nghiệp.

Anh Bùi Ngọc Châu cùng 2 chứng nhận giải Nhất của Hội thi Sáng tạo kỹ thuật tỉnh Lâm Đồng lần thứ 12 và Hội thi Sáng tạo kỹ thuật nhà nông tỉnh Lâm Đồng lần thứ VIII.

Những nỗ lực đó được ghi nhận bằng hàng loạt thành tích nổi bật, đặc biệt là 2 giải Nhất tại các hội thi sáng tạo kỹ thuật cấp tỉnh với công nghệ sấy cà phê theo hướng kinh tế tuần hoàn.

Anh Bùi Ngọc Châu bên hệ thống sấy cà phê tuần hoàn do anh nghiên cứu và triển khai tại thôn Vinh Quang, xã Tân Hà Lâm Hà, tỉnh Lâm Đồng.

Theo anh Châu, hành trình chuyển mình không thể thiếu vai trò đồng hành của tổ chức Hội Nông dân. Đây chính là “bệ phóng” giúp anh tiếp cận các sân chơi khoa học, hoàn thiện nghiên cứu và từng bước đưa mô hình vào thực tiễn.

“Không chỉ hỗ trợ về kỹ thuật, Hội còn giúp tôi kết nối, cập nhật chính sách, mở rộng cơ hội ứng dụng mô hình ra nhiều địa phương khác”, anh chia sẻ.

Nông dân hiện đại: 3 vai trò trong một

Từ thực tiễn của mình, anh Châu cho rằng, người nông dân thời đại mới cần hội tụ 3 yếu tố cốt lõi: Hiểu đất đai như một nhà nông thực thụ. Ứng dụng công nghệ như một nhà khoa học. Nhạy bén thị trường như một doanh nhân.

Đây không chỉ là yêu cầu của thời đại mà còn là con đường tất yếu để nâng cao giá trị sản xuất nông nghiệp.

“Muốn làm được điều đó, người nông dân phải học liên tục, sẵn sàng đổi mới và đặc biệt là biết hợp tác. Làm nông hiện nay không thể đi một mình”, anh nhấn mạnh.

Mô hình nông nghiệp tuần hoàn: Tối ưu từ gốc

Hiện tại, anh Châu đang triển khai mô hình nông nghiệp tuần hoàn theo triết lý “Biển – Vườn – Ao – Chuồng – Ruộng – Rừng”. Đây là hệ sinh thái sản xuất khép kín, tận dụng tối đa tài nguyên và giảm thiểu chất thải.

Cán bộ Hội Nông dân các cấp ở địa phương thường xuyên hỗ trợ, trao đổi với anh Bùi Ngọc Châu về những hướng đi mới, nghiên cứu mới trong sản xuất nông nghiệp.

Trên diện tích 3ha, mô hình của anh tạo việc làm cho khoảng 10 lao động, cung cấp mỗi ngày 300-500kg rau sạch ra thị trường. Bên cạnh đó, năng suất cà phê đạt hơn 4,5 tấn/ha/năm – một con số ấn tượng trong canh tác bền vững.

Điểm đặc biệt của mô hình không chỉ nằm ở hiệu quả kinh tế mà còn ở khả năng tái tạo đất. “Nuôi đất” để phát triển bền vững. Trước thực trạng đất đai bạc màu do lạm dụng phân bón hóa học, anh Châu đã kiên trì theo đuổi hướng cải tạo đất hữu cơ.

Sản phẩm than hoạt tính được tạo ra trong quá trình sấy cà phê được anh Châu dùng để cải tạo đất trong trang trại.

Các giải pháp được áp dụng gồm: Tái chế phụ phẩm nông nghiệp. Sử dụng vi sinh bản địa. Ủ phân từ nguồn hữu cơ tự nhiên. Tận dụng phụ phẩm thủy sản lên men. Nhờ đó, đất dần phục hồi độ tơi xốp, hệ vi sinh phát triển ổn định và hệ sinh thái được cân bằng.

Lan tỏa giá trị cộng đồng

Không giữ riêng thành quả, anh Châu chia sẻ kinh nghiệm, hỗ trợ kỹ thuật cho bà con nông dân và mở không gian trang trại để đào tạo, kết nối những người cùng theo đuổi nông nghiệp xanh.

Là một người nông dân nhưng anh Bùi Ngọc Châu cũng rất yêu thích nghiên cứu khoa học.

Theo đánh giá của lãnh đạo Hội Nông dân địa phương, anh là hình mẫu tiêu biểu cho thế hệ nông dân mới – những người không chỉ sản xuất mà còn sáng tạo, nghiên cứu và hướng đến phát triển bền vững lâu dài.

Tư duy mới - con đường mới cho nông nghiệp

Câu chuyện của anh Bùi Ngọc Châu cho thấy một thực tế rõ ràng: làm nông thời nay không còn là lao động giản đơn, mà là một hành trình đòi hỏi tri thức, chiến lược và tư duy kinh tế.

Người nông dân hiện đại không chỉ trồng cây, nuôi con – mà đang “vận hành hệ sinh thái”, “quản trị chuỗi giá trị” và “xây dựng thương hiệu” cho chính sản phẩm của mình.

Đó chính là bước chuyển mình quan trọng để nông nghiệp Việt Nam phát triển bền vững trong kỷ nguyên mới.

Hoàng Phương (t/h)